

editörün kaleminden

Değerli okurlarımız;

Dergimizin bu sayısında, bir özgün yazı, üç klinik yazı, sekiz araştırma makalesi, kapak ve sürekli eğitim bölümünde birer makale yer almaktadır.

Kapak konusu olarak **“Türkiye’de Postpartum Döneme Özgü Ölçeklerin Kullanımı”** başlıklı makale yer almaktadır. Bu makalede postpartum dönemde kullanılan ölçekler, postpartum dönemde kadın sağlığının, anne-yenidoğan iletişiminin ve annelik algısının değerlendirilmesinde kullanılan ölçekler olmak üzere üç grupta incelenmiş ve araştırmacılara öneriler sunulmuştur. **“Yaşlandım, Ağrım Var”** başlıklı özgün yazıda yaşlı bireyin ağrı değerlendirilmesinde, ağrı tedavisi ve bakımında hemşirenin rolü, değerlendirmede kullanılan algoritma, gözlenen değişiklikler ve anahtar bileşenlere yer verilmiştir.

Klinik yazı başlığı altında **“Pediatrik Kalp Cerrahisinde Ekstrakorporeal Membran Oksijenasyonu Uygulanan Hastaların Hemşirelik Bakımı”** adlı makale yer almaktadır. Bu makale özellikle ekstrakorporeal membran oksijenasyonu desteğindeki pediatrik hastada ileri düzeyde hemşirelik bakımının mortalite ve morbidite oranlarının düşürülmesinde önemli katkıları olduğu vurgulanmıştır. İkinci ise **“Bazı Ülkelerin Rehberlerine Göre Sezaryen Sonrası Vajinal Doğum”** adlı makaledir. Bu makalede, SSVd’nin yararları ve riskleri, SSVd uygulama kriterleri, başansını etkileyen faktörler, izlem, kayıt, planlama ve bilgilendirmeye yönelik sonuçlar, incelenen rehberler yer almaktadır. Üçüncü klinik yazıda **“Meme ve Over Kanseri Riskinin Azaltılmasında Profilaktik Ooferektomi Gerekli mi?”** makalesi yer almaktadır. Bu derlemede, düşük ve yüksek riskli over ve meme kanserli olgularda son zamanlarda sık başvurulan bir yöntem olan profilaktik bilateral salpingo-ooferektomi yapılmasının yarar ve zararları tartışılmış, hemşirelerin bu cerrahiye yönelik farkındalıklarının ve bilgi gereksinimlerinin karşılanması için öneriler yer almıştır.

Araştırma makalelerinin ilkinde **“Hemşirelik ve Mizah: Hemşirelerin Çalışma Alanları Mizah Tarzlarını Etkiler mi?”** adlı makale yer almaktadır. Bu çalışmada hemşirelerin kullandıkları mizah tarzlarının çalıştıkları bölümlere göre istatistiksel olarak farklılık göstermediği görülmüştür. İleriki araştırmalarda hemşirelerin kullandıkları mizah tarzlarının çalıştıkları bölüme göre değişip değişmediğinin belirlenmesi için hemşirelerin çalıştıkları bölüme ilk başladıkları zaman ve belirli bir süre sonra tekrar mizah tarzlarının değerlendirilmesi önerilmektedir.

“Evli Kadınların Kullandıkları Aile Planlaması Yönteminin Cinsel Yaşam ve Benlik Saygısına Etkisi” adlı ikinci araştırma makalesinde, modern aile planlaması yöntemlerini kullanan kadınların, geleneksel aile planlaması yöntemlerini tercih edenlere göre cinsel sağlıklarının daha iyi ve benlik saygılarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin aile planlaması hizmetlerini yürütürken, başvuranları kendileri için en uygun ve etkili yöntemi tercih etmeleri için cinsel sağlık ve benlik saygılarını değerlendirmelerinin yararlı olabileceği vurgulanmıştır. **“Hemşirelik Öğrencilerinin Klinik Beceri Eğitimlerinde Kullanılan Standart Hasta ve Maketlere İlişkin Görüşleri”** adlı üçüncü araştırma makalesinde standart hasta ile gerçekleştirilen ilk klinik beceri eğitimlerinin öğrencilerin kendilerini rahatsız ve güvensiz hissetmelerine neden olabileceği, ancak daha sonraki etkileşim ve uygulamalarda standart hastalar ile çalışmanın ilgi ve merakı uyandırdığı, öğrencilerin kaygılarının azalmasına, kendilerine olan güvenlerinin artmasına ve mesleki sorumluluklarının öğrenilmesine olumlu katkı sağladığı belirlenmiştir.

Dördüncü araştırma makalesi **“Hemşirelerin Human Papilloma Virüs (HPV) Enfeksiyonu ve HPV Aşısı Hakkındaki Bilgi Düzeyleri: Eğitim ve Araştırma Hastanesi Örneği”**dir. Bu çalışmada özellikle hemşirelerin önemli bir kısmının HPV enfeksiyonu ve HPV aşısı konusunda yeterli eğitim almadıkları belirlenmiş, hemşirelere verilecek eğitim programları planlanması, bu eğitimler ile hemşirelere bireylerin ve toplumun gereksinimlerini karşılayacak sağlığı koruma ve geliştirme davranışlarının öğretilmesi önerilmiştir.

“Ameliyat Sonrası Dönemde Hastaların Hareket Düzeyleri ve Hareket Düzeyleri ile İlişkili Faktörlerin Değerlendirilmesi” beşinci araştırma makalesinde, hastaların %53.8’inin yatak içinde bir taraftan diğer tarafa dönerken, %38.8’inin yatak kenarında oturmak için ve %38.8’inin odasında yürürken sözlü uyan ve fiziksel yardım aldıkları, %37.5’inin ise yatak kenarında sözlü uyan ile bağımsız olarak ayağa kalkabildikleri belirlenmiş ve ameliyat sonrası dönemde hastaların hareket düzeyini geliştirmeye yönelik girişimlerin ameliyat sonrası hastaların genel durumunun olumlu yönde etkileyeceğini göstermesi adına anlamlı olacağı vurgulanmıştır. Altıncı araştırma makalesinde **“Birinci Sınıf Hemşirelik Öğrencilerinin Parenteral İlaç Hazırlama Becerilerinin Gelişimi”** yer almaktadır. Bu çalışmada iki uygulama sınavı arasında doz hesabı yapılması ve ilaç kartının eksiksiz yazılması açısından anlamlı fark olmadığı ($p>0.05$), metrik ölçüm dönüşümü ve belirlenen dozu enjektör üzerinde gösterme açısından ise fark olduğu ($p<0.05$) belirlenmiş ve özellikle öğrenci becerilerinin takibi, pekiştirilmesi, düzeltilmesi, tamamlanması için klinik uygulama sınavlarının ve geribildirimlerin etkili olduğu vurgulanmıştır.

“Hemşirelik Öğrencilerinin Ameliyat Sonrası Ağrı Yönetimine İlişkin Girişimlerinin Değerlendirilmesi” adlı yedinci araştırma makalesinde öğrenci hemşirelerin ameliyat sonrası ağrı yönetiminde farmakolojik ve farmakolojik olmayan yöntemleri birlikte kullandıkları, farmakolojik yöntem ile ağrı kontrolünü sağlayan öğrencilerin ise uyguladıkları ağrı kesicinin etki ve yan etkilerinin değerlendirilmesini yetersiz yaptıkları belirlenmiş, öğrencilere, ağrı ve ağrının farmakolojik kontrolü içerisinde, ağrı kesicilerin yan etkilerine yönelik olarak da cerrahi hastasının ameliyat sonrası dönemde takip edilmesinin önemli olduğu belirtilmiştir. Son araştırma makalesi bir meta analiz çalışmasıdır. **“Cinsiyetin Hemşirelerin İş Doyumları Üzerine Etkisi: Bir Meta Analiz Çalışması”** adlı makalede çalışmalara ulaşmak için Türk Tıp Dizin, Google Akademik, Akdeniz Üniversitesi Kütüphanesi Arama Motoru, YÖK tez tarama, Pubmed, EBSCO Host, Web of Science veri tabanları taranmıştır. Tarama yapılırken “iş doyum”, “iş tatmini”, “hemşire” “hemşireler” anahtar sözcükleri Türkçe ve İngilizce olarak kullanılmıştır. Çalışma cinsiyetin genel, işsel ve dışsal doyuma etkisinin kadınlar lehine önemsiz düzeyde olduğunu ortaya koymuştur.

Dergimizin bu sayısında sürekli eğitim bölümünde **“Periferik İntravenöz Kateter Komplikasyonlarından İnfiltrasyon ve Hemşirelik Bakımı”** adlı makale yer almaktadır. Bu makalenin infiltrasyon gelişmesini etkileyen etmenlerin belirlenmesinde ve en etkili bakım uygulamalarının planlanmasında yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Dergimizin Ağustos sayısının çıkmasında emeği geçen hakemlerimiz, yazarlarımıza, dergi editörümüze, editör yardımcımıza, sekreterlerimize ve yayın kurulumuzun sorumlularına teşekkür ederim.

Prof.Dr. Zuhal Bahar; Editör